

[Elias Lauf.]

krav, der var stillet dem. Jeg synes, at man burde undersøge denne side af sagen for at finde ud af, på hvilken måde man kan udbygge kulbrydningen som helhed, da der er virkelig gode muligheder for udnyttelse af denne ene af landets få rigdomme, som kan skaffe beskæftigelse til mange af landets beboere.

Dernæst kommer spørgsmålet om aflønningen af kulbruddets personale. Jeg har den opfattelse, at en tilfredsstillende lønregulering for minearbejderne i forbindelse med den nye lønningslov i Grønland er en hastesag. Jeg har ved selvsyn erfaret, at arbejdet i minen er en meget krævende bestilling, men lønnen svarer ikke til det hårde arbejde, minearbejderne udfører.

Det går stadig småt med bevillingerne til kirkebyggeriet i Grønland. Trængslen i kirkerne er stor. Flere steder er ventetiden næsten uudholdelig efter prioritetsordenen, hvorved faren for udvandring fra kirken er en mulighed. Og der er heller ikke sket noget i spørgsmålet om rejsebåde til præsterne, til trods for at der år efter år er blevet gjort opmærksom på nødvendigheden heraf.

Vi erkender, at staten har ofret store summer for at hjælpe grønlænderne. Jeg beder tinget om ikke at tage det som udtryk for utaknemlighed, når jeg siger, at der burde gives endnu større hjælp og støtte for at indhente det, som i mange år blev forsømt. Dersom investeringerne til udbygningsarbejdet indstilles eller reduceres, vil udviklingen, som nu er i fuld gang, gå i stå, og det kan medføre endnu større kaos, og så vil udgifterne ved en genoptagelse af de planlagte reformer blive meget større end oprindeligt anslået. Følgerne af sådanne besparelsermetoder i livsvigtige sager har vi allerede haft triste erfaringer med i Grønland gennem tiderne. Et land som Grønland med en særpræget natur og befolkning stiller vanskelige og krævende opgaver til dem, der vil gøre noget for landet og dets befolkning. Jeg vil endnu en gang understrege, at mangel på tilstrækkelig beskæftigelse til de mange lediggængere i de efterhånden overbefolkede byer frembyder uhyggelige perspektiver. Opgaven er uhyre stor. Derfor er det vort ønske, at der søges etableret et

bedre samarbejde mellem staten, det private initiativ og befolkningen selv for at løse de mange vanskelige problemer.

Hans Schmidt: Den højtærede statsminister understregede i redegørelsen for rigets almindelige stilling både i indledningen og ved afslutningen et meget væsentligt forhold, som i dag gælder for alle europæiske riger, nemlig dette, at begivenhederne ude i verden på mangfoldige områder danner baggrund for vort hjemlige virke, og som følge deraf, at lovgivningsarbejdet i det kommende folketingsår i særlig grad vil samle sig om de erhvervsøkonomiske problemer, som vil være en følge af Danmarks deltagelse i et større marked.

Jeg vil da gerne tillade mig indledningsvis at fremsætte nogle betragtninger vedrørende dette forhold ved at gøre gældende, at begivenhederne ude i verden i høj grad også vil få indflydelse på den måde, hvorpå vore hjemlige problemer må løses. Det vil med andre ord sige, at de store begivenheder på længere sigt i høj grad og med stigende tendens vil være bestemmende for, om det skal være efter ultraliberale, socialliberale, moderatliberale, planøkonomiske, moderatplanøkonomiske synspunkter eller på en måde, som jeg ikke har navn til.

Det kan også siges på den mere konkrete måde, at det vil være konfrontationen af det kristelig-demokratiske samfundssystem med et ateistisk-bolschevistisk samfundssystem, som vil bestemme vejen og midlerne til selvhævdelsen, hvorved der yderligere må tages i betragtning, at det system, som ud fra en taktisk vurdering er det mest effektive, har tendens til at smitte af på modpartens forholdsregler.

Danmarks medlemskab af Den nordatlantiske Traktats Organisation er et bevis herpå på det forsvarspolitiske område. Den samme lov gør sig gældende også på andre områder, omend måske ikke så iøjnefaldende. Spørgsmålet er da blot dette, hvor vidtgående denne smitte skal være, på hvilket punkt det nødvendige må og skal mødes med det attråværdige, for at foranstaltningen kan svare til sin hensigt, uden at samfundet strukturelt og i sit indhold forvandles hen imod modpartens. Med andre ord er spørgsmålet dette, hvorvidt vestens samfundsstruktur og samfundsorden